

ובכן, אנו נמצאים כבר בתוך קלחת ה'בחירות למיניהן, ציד הנפשות החל. אנשים כבר קיבלו הזמנות וביקורי בית על ישיבה בקלפיות. והאזרה, שעדיין לא הפך אדיש לחלוטין למתרחש אצלנו, שואל: למה לנו ביזבוז המיליונים הרבים על הבחירות בשעה שהכל כמעט כבר קבוע והחלט מראש בוועדות סודיות של מפלגת העבודה?

הרי הבחירות לא ישנו מאומה לטובה מהמתרחש כיום. שר-הבטחון יכריז הכרזות מפתיעות המרחיקות את השלום מ'איתנו, והכל על מנת לצוד נפשות. אופר יוציא לא תהיה קיימת להבא. אחר וכל אחד מעוניין להתקרב צעד אחד לפחות ל"מלוכה". הסיעות הקטנות תשמענה את קולם הצודק וזה יהיה עליפירוב "קול קורא במדבר".

בקיצור, התמונה תהיה: אותה הגברת בשינוי האדרתה. ולכן למה לא תקום הגב' גולדה מאיר ותכריז בקול:

רבותי, פני הדברים לא ישתנו אחרי ה'בחירות, לא נוסף הלולין אותכם שולל, החלטנו להשתמש בעשרות המיליונים ש'הוקדשו לבחירות - לאפיקים קונסטרוק'טיביים הם:

משפחות ונוער במצוקה, ווגות צעירים שמבקשים להיכנס לדירה, טיפול ושיפור קיימם של קשישים ללא קורת גג, המת'קיימים על לחם צר ומים שאינן, ולפתור עוד בעיות בוועדות במדינה שאינן סוב'לות דיהיו.

לדעתה, יקום העם או כאיש אחד, יברך את ראש-הממשלה על מעשיה ויאחל לה אריכות ימים.

מאשה פורמן, רמת-גן

הסתת

הציבור

בתקופה בה היו חילופי אש בלתי פוסקים בגבולות עם שכנינו והמתחיות היתה גדולה, הביא הדבר, באופן טבעי, להגברת האיבה בקרב האזשים משני עב'רי הגבול ששמעו מדי יום ביומו על הרגזים ופצועים נוספים.

וככל שגברה האיבה שירת הדבר את הכוחות השליטים במדינה התפסים בהת'רחבות טריטוריאליזם ובכיבושים, והיזק את מחנה הימין הקיצוני. לכן מוכן הדבר שמצב השקט ה'קיים בגבולותינו מ'או נכנסה הפסקת'האש לתוקפה מ'רועה לאותם חו'גים, כאשר היא מפשירה את האי'בה גורמת לציבור להתרכז יותר ב'בעיות פנים.

לכן יש להבין מדוע משדרים לנו מידי יום ביומו ב'רדיו ובטלוויזיה את התוכנית ה'יום 1991 25 שנה. שידורים אלה מתארים קרבות ושפיכות דמים, מסיתים את הצי'בור ומכניסים בו פחד וגורמים לו שלא ישנה את השקפתו לגבי שכנינו גם כשקט בגבולות.

יעקב טימברג, תל-אביב

טימברג

התונה

טיפוסית

כנראה שכבר לא נשאר תחום שבו אין נגע ההפקרות והגסות מכרסם באזרח ה'ישראלי.

השבוע נכחתי בחתונה טיפוסית: היו שם שלושה מנגנים שהרעישו והרעידו את הבניין כמו בתותחים. היתה הרגשה כאלו האירוע המרכזי באותו הרגע לא היה החתונה, אלא ה"מוסיקה" של ה"מנגנים" הללו. בלתי אפשרי היה לשוחח - לכן שלקו האורחים. אך ברגע שהת'חיל טקס הנישואין נאלצו המנגנים להפ'סיק את ההרעשה, ואז פתחו האורחים את פיותיהם ומבול של מלים שטף את האולם במשך כל זמן הטקס. עמדת ממש על-יד החופה ולא קלטתי מילה מכל הדברים שהיו חייבים להישמע! היתה זו ממש הרפה!

ח. ג. חולון

דרוש נוהל

חדש במינוי

מישרד החוץ!

ב'ימי קדם היה השגריר נציגו האישי של המלך ועם שינוי ה'עיתים - של נשיא המדינה. לפי כללי הטקס המלך או הנשיא נתון כתב האמנה לשגריר הממונה וזה מגיש למלך או לנשיא של המדינה שאליה הוא מאומן. כללי הטקס קובעים גם שהמינוי נשמר בסוד עד שהמדינה, שאליה עומד השגריר להתמנות, נות'נת את הסכמה למינוי.

אצלנו ראינו משך השנים, וביחוד בזמן האחרון, נהגים קולקלים, ביחוד בנוגע למינויים ל'מדינות גדולות או למדינות שחשוב'תן רבה עבורנו. לדוגמא, מינויו של השגריר יצחק רבין שעשה עליידי ראש-הממשלה, ר' שגריר מוצלח זה התעלם ממישרד'החוץ ומשרד החוץ ודיווח ישירות ל'ראש הממשלה, אשר מינתה אותו, הדבר נדוש בעי'נינו ובעיתונותנו, והריב עם שר-החוץ אבא אבן היה גלוי ודי בזיון וקצף.

רבין

נציגי הנשיא, ראש-הממשלה ו'שר החוץ. במדיניות השיתוף הבין'לאומי שלנו, השגריר מייצג כל מ'י ש'רד ומי ש'רד והעם. השגרירים שלנו באפריקה, אסיה ואמריקה הלטינית למשל, מדינות שיש לנו עניין לעזור בפיתוחן. הינו גם נציגים של שרי ה'קלארות, העבודה, הביטחון, החינוך, הבריאות, הפנים, המישטרה, התיכשור, רת, הסעד ואחרים, ואף של רשויות כ'תה"ל, מקורות, מפעל הפנים וכיוצא ב'זה. משוכרך שומה על שרים אלה לבדוק היטב מיהו השגריר המתמנה, מהם כשוריו, עברו וזה אפילו במי'נויים למדינות קטנות כבוליביה, פ'רגווי, בורונדי או נפאל בהן אנו פעילים כשטחים רבים.

נכון הדבר שהממשלה מאשרת מנוי כל שגריר ושגריר המוצע עליידי שר' החוץ כשם שעושה את זה נשיא ה'ר מדינה, אך למעשה הפכה הממשלה ל'כרית חותמת" המאשרת כל הצעה. וקרו כמה מיקרים ששגרירים התגלו כבלתייעילים במדינה זו או אחרת, וקרו מיקרים שמישרד החוץ נאלץ להתחרר שגריר ואף לדרוש את ה'פטרותו.

דרושה מדיניות חדשה ונוהלים חד'שים של מינוי שגרירים. הדיון על כל מינוי חייב להעשות בסודיות גמורה, בפורומים של הממשלה ואולי גם ב'וועדת החוץ והביטחון של הכנסת. עברו וכישוריו של השגריר המוצע צריכים להיות מובאים בפני פורומים אלה ורק לאחר דיון מוקדם מצעה יש להביא את הצעת המינוי לאישור פורמלי של הממשלה.

שר החוץ, אבא אבן, היודע היטב להביע את עמדת הממשלה, אינו עוסק בעניינים פרסונליים כלל והוא משאיר זאת למנכ"ל המשרד, נוסף, חסרונו הגדול של שר החוץ הוא שהוא עיוור לאנשים, כשם שישנם עיוורים ל'צב'עים, וכל מי שעושה עליו רושם חיצוני טוב, או כל מי שמנסה להטפיע עליו או להחניף לו, מובטח לו העולם הזה והמינוי המקוה. בצורה זו מינה לאח'רונה שר החוץ את אברהם קדרון ל'מנכ"ל משרדו. קדרון הוא איש נעים הליכות, בעל הופעה נאה וחוש-האומר דק, יעיל מבחינה אדמיניסטרטיבית ומעלותיו רבות. אך ישנה סיבה אחת שהוא לא היה צריך להתמנות למנכ"ל: קדרון היה אחד משלושת שופטיו של

שר החוץ אבא אבן

נוהגים קולקלים

טוביאנסקי ז"ל, אשר נשפט למוות בטעות ונורה לפני 25 שנה. כזכור, ב'וגוריון ביקש סליחה ומחילה על קברו של טוביאנסקי בנוכחות אלמנתו וילדיו. מה חושבת אלמנת טוביאנסקי ומשפחתו על מינויו של קדרון לתפקיד ה'רם? קדרון היה חייב לעזוב את העבודה הציבורית לאחר טעות מצערת זו מצידו, שאמנם נעשתה בצעירותו, וזה כפי שעשה שופט אחר של טובי'אנסקי, בנימין גיבלי, המשרת בהצלחה כמנכ"ל תעשיות ש'מן.

מינוי בלתי-מוצלח אחר של שר החוץ הוא מינויו של משה שרון כשגריר לרומא. שרון הינו מומחה לענייני המזרח, הרוץ, עקבי, מוכבד ועובד יעיל, מתאים לתפקיד של שגריר, אך לא ברומא. כי שגרירנו ברומא הוא גם ה'מקשר עם האפיפי'ור וששון איננו האישי המתאים ל'תפקיד זה. מוצאן מהורים ילידי דם שק ובדמם של אלה טבועה הסתייגות, אם לא שינאה, ל'נוצרים, וזה כזכרון מעלילת דמשק ב'1840. נוסף, האם משה שרון הינו היורש הנכון של אשני תרבות אוני'ברסלית כשגריר מוריס פישר ז"ל ויבדל'א השגרירים אהוד אבריאל וה' שגריר הנוכחי עמיאל נג'אר אשר למרות מצבם המיוחד ידעו לרכוש את אמונו של האפיפיור ושל ראשי הכנ'סיה סיה הקטולית? ומה חושב שר החוץ על מינוי זה? ואם אין איש מתאים יותר במשרד החוץ הרי אפשר למצוא איש ממשרד אחר כמשרד-הדתות או אישיות ציבורית מהקליבר של הפרו'פסור וורבלובסקי למשל, הבקיא ב'ענייני הכנסיה ואשר הוכיח בעבר את כישוריו, איש כאלוף (מיל), חיים הרצוג, אשר נתקבל עליידי האפיפיור יכול היה להיות אף הוא נציג אידיאלי לתפקיד של השגריר ברומא.

שרון

אך רע מכל המינויים האלה הוא מינויו של גדעון רפאל כשגריר ב'לונדון וששרת מנכ"ל משרד החוץ עד לפני כמה חדשים. העיתונות ה'בריטית ועיתונותנו דשו במינוי זה והודיעו שכמה עובדי השגרירות ב'לונדון ביקשו את העברתם אם יתמנה רפאל לשגריר. ידוע לכל כי ראש'הממשלה היא אשר דרשה להרחיק את רפאל מתפקידו למנכ"ל כי היא אינה נתנת בו את אימונה, ואיזה אימון יוכל רפאל לרכוש אצל הבריטים, ה'יודעים היטב את יחסה של ראש'הממשלה אליו?

טובי השגרירים וסגני המנכ"ל שהיו אייפסם למישרד החוץ עזבו את ה'מישרד בימי שילטונו של רפאל כי מנכ"ל, נזכיר בינאם את משה ביתן, סגן מנכ"ל לענייני אר"ב וכיום מנכ"ל פ'א. אביעור שלוש, סגן מנכ"ל לענייני כלכלה וכיום נגיד הבנק האמריקאי גרשון אבנר, סגן מנכ"ל לענייני אירופה וכיום האומבוסמן ליד מבקר המדינה, נתנאל לורך, מנהל מחלקת אירופה וכיום מזכיר הכנסת. אפשר היה להאריך רשימה זו של העוזבים בגלל יחסו של גדעון רפאל כלפיהם.

אך דוגמאות אלה מספיקות. גם השג'ריר הנוכחי בלונדון, מיכאל קומי עמד לעזוב את משרד החוץ, אך מינויו כשגריר לחצר סנט ג'ימס מנעה זאת. קומי התאונן או מרה על שרפאל הסתיר ממנו אינפורמציה הנוגעת ל'דיר יארינג, עניין שעליו היה קומי ממונה ישירות, כי זו דרכו של רפאל, היודע כפושט הצרפתי, שאינפורמציה זה כח', והוא היה מסתיר אינפורמציה המגיעה למשרד מעיני הנוגעים בדבר על-מנת שהוא יהיה המביא והמוציא אינפורמציה זו לשר החוץ ולראש'הממשלה.

את תולדותיו של רפאל אפשר ללמוד מספרי החי הוא מי השונים. בסיפרו של דוד תדהר אינציקלופדיה הישוב (כרך י"ד) נזכר שרפאל נולד ב'1913 וזי הוא בוגר בית-ספר תיכון ואוני'ברסיטת ברלין, בשנת 1934, בהיותו בן 21 עלה לארץ. באמת הוא יד' פלא אם סיים בגיל זה אוניברסיטה. לפי אותו ספר של תדהר הוא היה "משנת 1943 במחלקה המדינית של הסוכנות". אך בספרו מיהו מי בישראל של ברונפמן נזכר החל מההוצאות של שנת 1965 ואף בהוצאה של 1971, שרפאל היה "הממונה של המחלקה המדינית של הסוכנות". פירושו של דבר, שהוא היה ממונה על משה שרת ז"ל שעמד בראש המחלקה, על דב יוסף, על ראובן שילוח ויבדל'א אליהו אילה, אליהו שרון, טדי קולק, אהוד אבריאל ואחרים. ואין זו טעות דפוס, כי כאמור בכל ההוצאות של ברונפמן מהשנים הנ"ל נזכר הדבר, וכידוע, כל שנה מקבל כל איש הנוכח בספר את הנוסח שיתפרסם בבקשה שיעדכן אותו.

יצר הגיע רפאל לתפקיד מנכ"ל משרד החוץ ומדוע מינה אותו שר החוץ אבא אבן לתפקיד זה, ומעל לראשיהם של טובים וותיקים ממנו, כמר ארתור לוריא, ולטר איתן, מיכאל קומי ואחרים?

רפאל היה ממיסדי קיבוץ הוורע לפי סיפרו של תדהר וכידוע עסק ב'עבודה ציבורית כמזכיר או כגזבר. כך הוא הכיר את אנשי המוסד לעליה ב' ונתקבל עליידם לעבודה. כי הוא עובד חרוץ ובעל תושיה. משם עבר לעבוד עם הפרופסור דן (אז וילנסקי) בחיפה, שפעל בקשר עם המחלקה ל'עניינים מיוחדים בסוכנות שבראשה עמד ראובן שילוח ז"ל. מתפקיד זה הוא הועבר לבירות אך נשאר שם פחות מחודש, כי השיג אשרה לצרפת, ובעל אשרה זו היה איש מאושר, כי הני קשיים רבים בסוף המליחמה לקבל אשרות ש'איפשרו נסיעה ל'חול. מבירות עבר רפאל לאירופה ו'אח"כ לניוירוק, שם התקשר עם אבא אבן שהיה הכוכב העולה ו'עבד במחיצתו כ'20 שנה. הוא הש'לים את החסר לבאן, ועסק בענ'ינים פרסונליים שבהם חלש אבן, וכך רכש את אמר'נו. מכאן ועד העדפתו על אחרים ומינויו למנכ"ל משרדו של אבן הדרך קצרה.

רפאל

מ'כל האמור, דרושה בדיקה מחדש של מינויים אלה, שעל פירסומם נתפרסם כבר בעיתונותנו ובעיתונות חו"ל. אך יותר מזה, צריך להנהיל נוהל חדש של מינויים כמוצע, אשר ימנע מאיתנו בושות ושנופיע בעולם כליזה מונטנגרו, ליכטנשטיין או אלבניה. ישראל היא מדינה גדולה מבחינת האיכות אשר העולם מעריך אותה, היא חייבת לנהוג בהתאם כי "NOBLESSE OBLIGE".

קבוצה קטנה של עובדי מישרד החוץ, שמטיבות ברורות איננו יכולים לחתום על החתי'קה. אנו מביעים את דעת רוב עובדי המישרד, שעבורם העבודה היא בבחינת עבודת קודש, ויש רבים שכאבה במישרד החוץ, ירוש'לים.